Татар халык ашлары

Эчтәлек

- Сүзлек
- Кыскача күзәтү
- Татар ашларының үзенчәлекләре
- Кроссворд чишү

сүзлек

- Бәлеш [бәлэш] – белеш
- Кыстыбый [къыстыбый] - кыстыбый
- Өчпочмак [өчпочмакъ] - треугольник
- Токмачлы аш [токъмачлы а◌̊ш]– суп из домашней лапши
- Коймак [къоймакъ] -оладьи
- Чәкчәк [чәкчәк] – чак-чак
- Ипи [ипи] - хлеб
- Ботка [боткъа] - каша
- Әйрән[әйрән] - айран
- Чәй[чәй] - чай

Кыскача күзәту

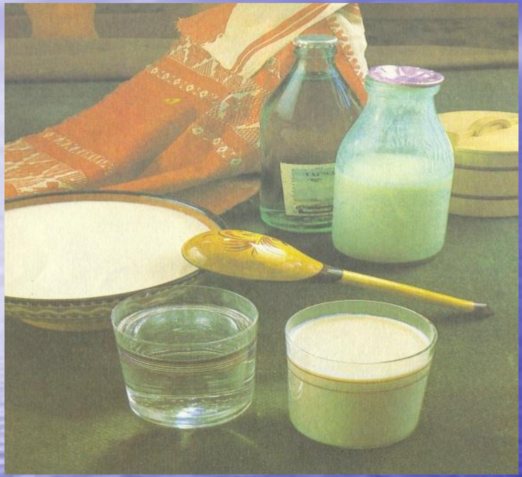

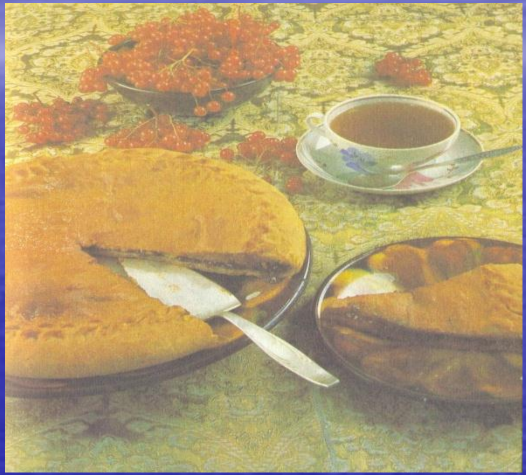

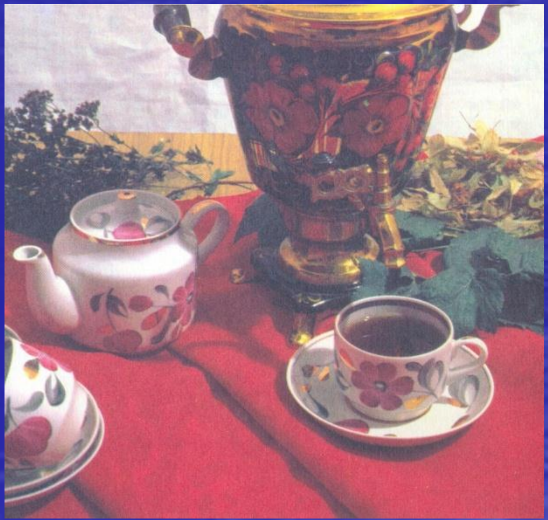

Татар ашларының үзенчәлекләре

Барлык ашамлыкларны түбәндәге төрләргә бүләргә мөмкин: шулпалы кайнар ашлар,камыр ашлары, чәй янына бирелә торган татлы ашамлыклар һәм эчемлекләр.

Татар табынына барыннан да алдан

Токмачлы аш

чыга.

Аңа ит, токмач, кишер, суган, атланмай, кирәгенчә тоз, борыч кирә.

Икенче итеп иң борынгыдан килгән гадәт буенча

Бәлеш

чыгарыла.

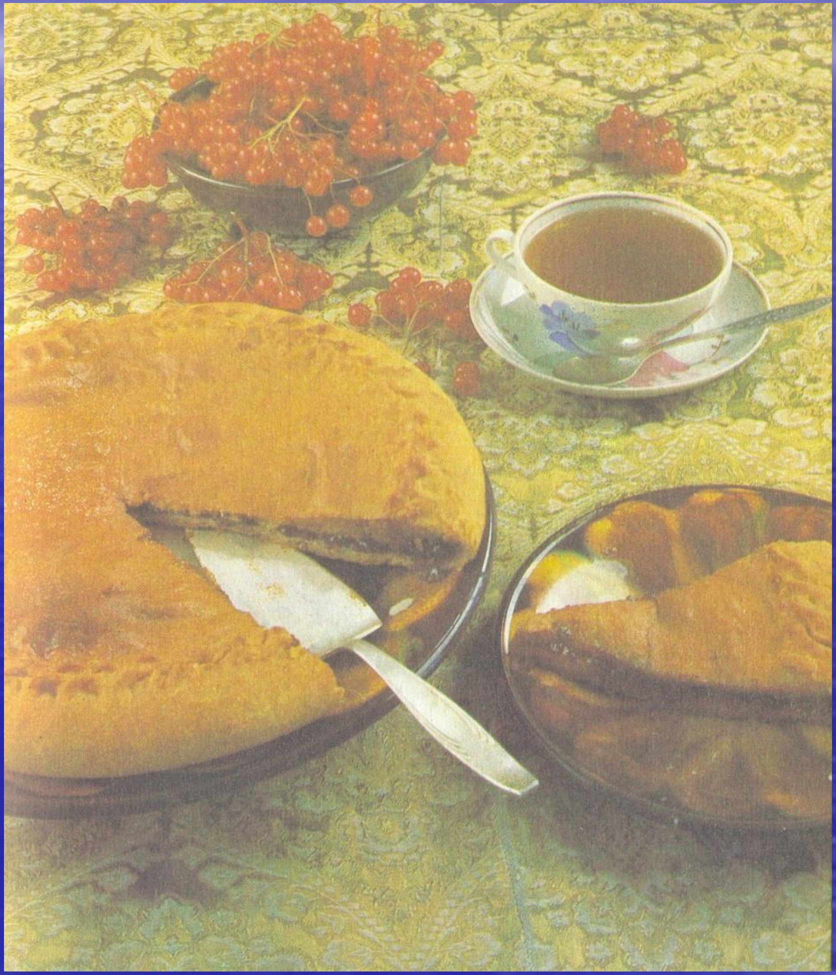

Төче яки әче камыр, симез ит, ярма яки бәрәңге, суган ,тоз, борыч, шулпа алып пешерелә.

Татар ашлары арасында төрле ярмалардан (тары, карабодай, борчактан һ.б.) пешерелгән

Боткалар

киң таралган.

Гадәттә атланмай, сөт һәм катык белән бирәләр.

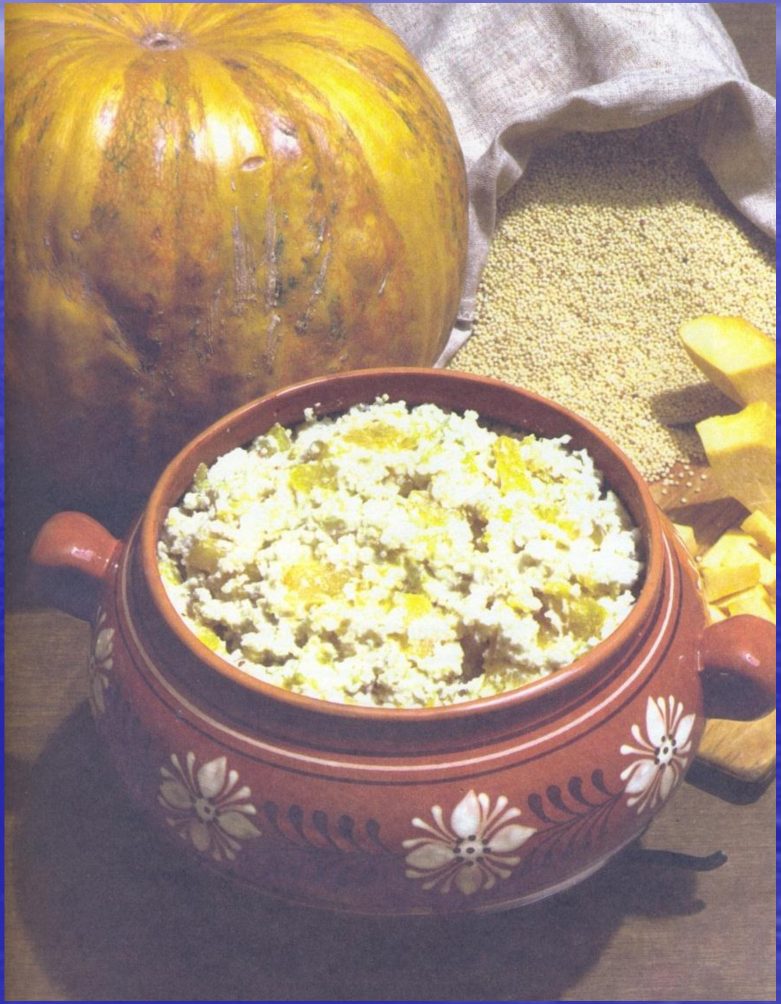

Камыр ашлары – традицион табынның үзенчәлеге булып тора.

Барыннан да элек

Ипи

(икмәк) кирә. Иписез көндәлек аш та, бәйрәм табыны да узмый, ул – изге азык. Элек бездә “ипидер” дип ант итү гадәте дә булган.

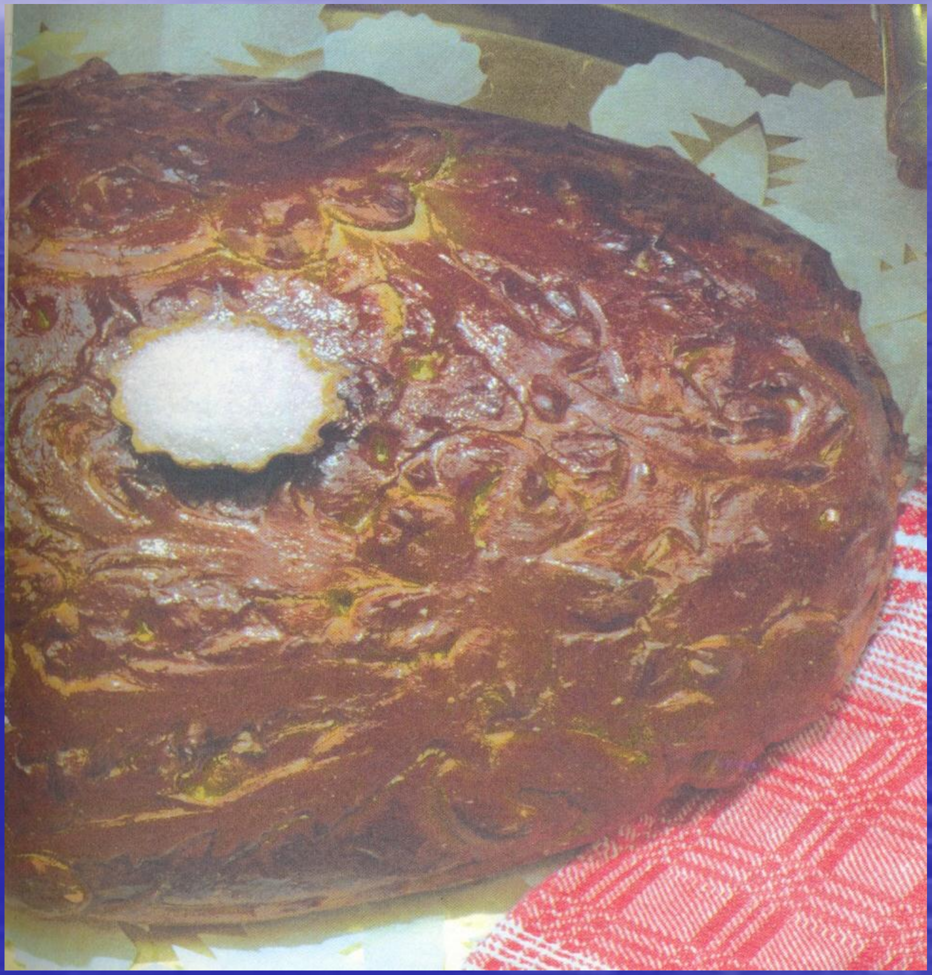

Төрле оннардан чүпрә белән әчетеп пешергән

коймакны гадәттә иртәнге чәйгә әзерлиләр.

Табынга май, каймак, бал, варенье белән бирергә мөмкин.

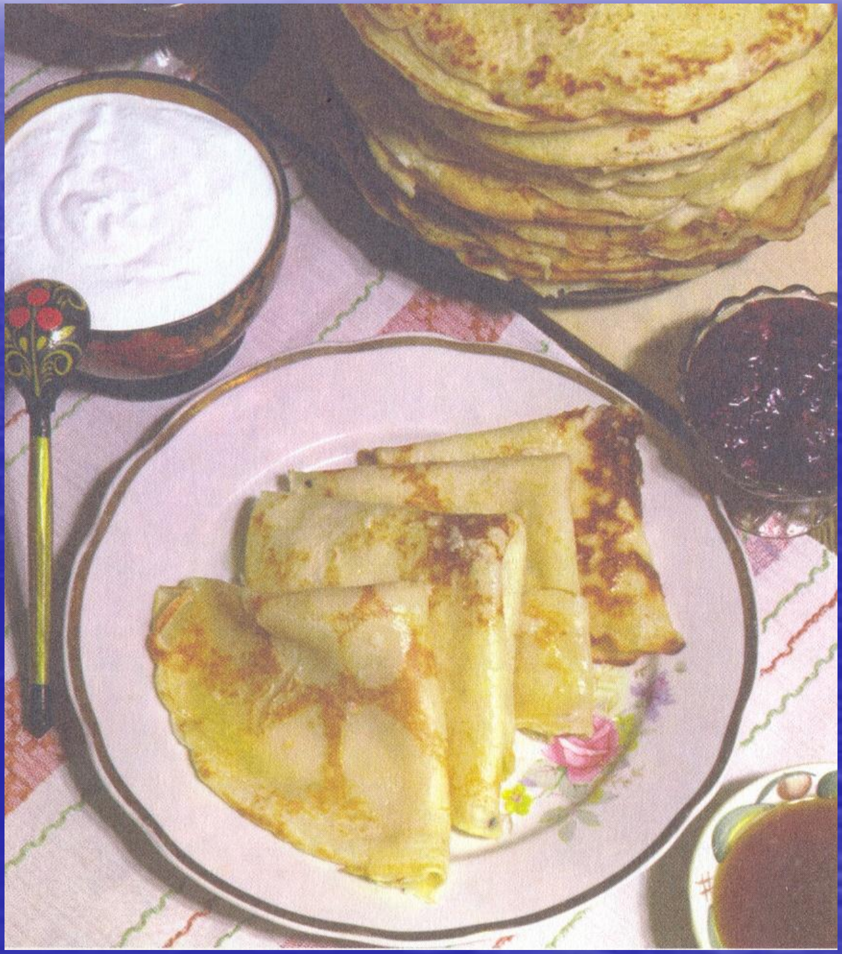

Татар халкында иң борынгы һәм гади ашамлыклардан -

Кыстыбый-

Төче камырдан әзерләнгән юка җәймә эченә төйгән бәрәңге яисә тары боткасы салып ясыйлар.

Өчмочмакка

Симез ит, суган, туралган бәрәңге, әче яки төче камыр , май, борыч алып пешерәләр. Янына шулпа яисә катык куялар.

Иң оригиналь ашамлыкларның берсе

чәкчәк,

ул һәр мәҗлестә булмый калмый. Югары сортлы он, йомырка, сөт, тоз, шикәр комы, чүпрә яки чәй содасы, май, бал алып пешерелә. Монпаси яки конфет, җиләк- җимеш кагы белән бизәргә мөмкин.

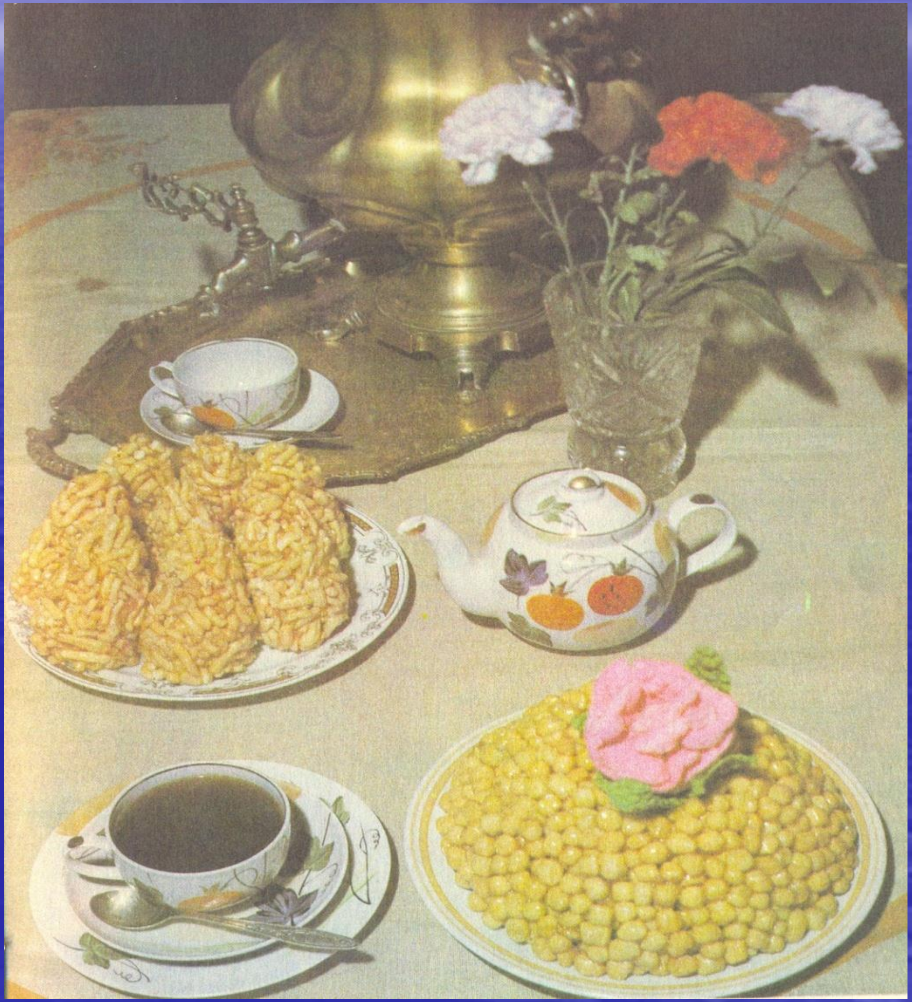

Эчемләклəрдән

Иң борынгысы булып **әйрән.** Катык, салкын чишмә суы яисә минераль су кушып ясыйлар. Пешкән бәрәңге, бәрәңге боламыгы, тары һәм карабодай боткалары белән бирәләр.

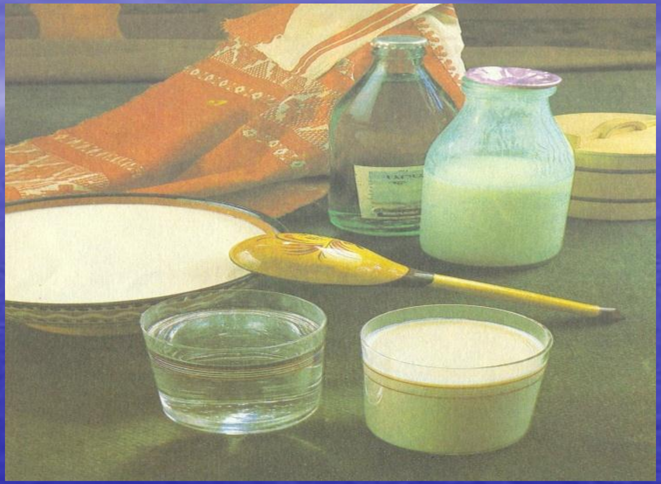

Татар халкы элек- электән **чәй**не яратып эчә. Шикәр, варенье, как, лимон, конфет, сөт, мәтрүшкә, бал белән эчәләр. Янына милли камыр ашлары бирелә.

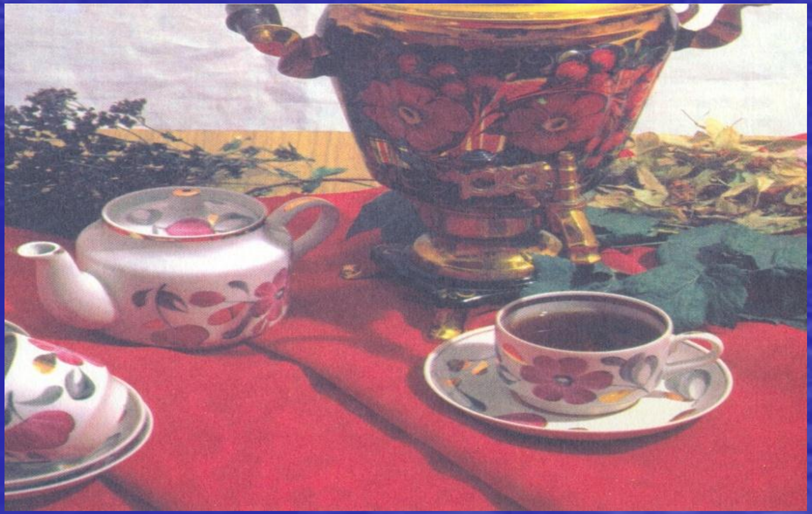

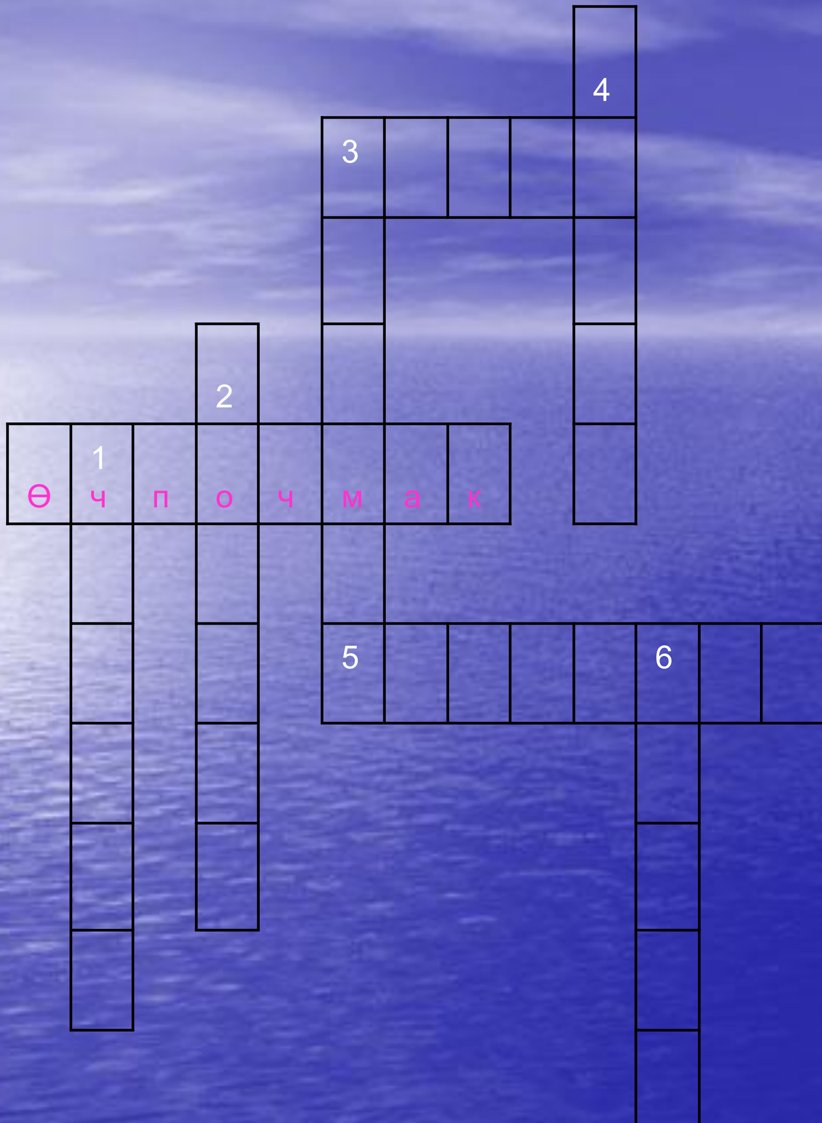

Өстән аска:

1. Баллы төш.
2. Ашка салу өчен әзерләнгән һәм озынча камыр телемнәре.
3. Бәйрәмнәрдә иң элек пешерелә торган таба ризыгы.
4. Үзе түгәрәк,
   Урыны түрдәрәк,
   Эче тулы күзәнәк;
   Бар нәрсәдән кадерлерәк.
6. Эченә ит, бәрәңге салып әзерләнгән түгәрәк камыр ашы.

Сулдан унга:

3. Әйрән ясаганда салалар.
5. Эченә бәрәңге боламыгы яки тары боткасы ягып пешерелә торган камыр ашы.

" Таркалган сүз " уены.

Хәрефләрне тиешле тәртиптә урнаштырып, сүзне "җыярга".

- Камөчпоч
- Иип
- Әйч
- Такоб
- Аймкок
- Әшлеб
- Сытбыкый
- Кәчкәч